

متن پرسش

سلام علیکم: سوال بنده در مورد بحث طینت و وجه جمع با اختیار و همچنین بحث ثواب و عقاب است. توضیح آنکه از احادیث طینت اینطور استنباط می شود؛ که اصولاً برخی ها از ابتدا و ذاتاً خوب هستند و برخی ها از ابتدا و ذاتاً بد. پس اگر خوب؛ عمل صالح کرد هنری نکرده چون به اقتضای طینتش بوده و اگر بد نیز اعمال خلاف انجام داد لایق سرزنش نیست چون او نیز به اقتضای طینتش بوده. تا جائیکه روایت داریم که عَنْ أَبِيهِ عَنْ أَبِي بَصِيرٍ قَالَ دَخَلْتُ عَلَى أَبِي عَبْدِ اللَّهِ ع وَ مَعِيَ رَجُلٌ مِنْ أَصْحَابِنَا فَقُلْتُ لَهُ جُعِلْتُ فِدَاكَ يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ إِنِّي لَأَعْتَمُّ وَ أَحْزَنُ مِنْ غَيْرِ أَنْ أَعْرِفَ لِدَلِيكَ سَبَباً فَقَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ ع إِنَّ ذَلِكَ الْحَزْنَ وَ الْفَرَحَ يَصِلُ إِلَيْكُمْ مِمَّا لَانَّ إِذَا دَخَلَ عَلَيْنَا حُزْنٌ أَوْ سُورٌ كَانَ ذَلِكَ دَاخِلًا عَلَيْنَا لَانَّ وَ إِيَّاكُمْ مِنْ نُورِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ فَجَعَلْنَا وَ طِينَتَنَا وَ طِينَتَكُمْ وَاحِدَةً وَ لَوْ تَرَكْتُ طِينَتَكُمْ كَمَا أَخَذْتُ لَكُنَّا وَ أَنْتُمْ سَوَاءً وَ لَكِنْ مُرَجَّتْ طِينَتُكُمْ بِطِينَةِ أَعْدَائِكُمْ فَلَوْ لَا ذَلِكَ مَا أَذْنَبْتُمْ ذَنْباً أَبَدًا ... خب از ظاهر حدیث اینطور استنباط می شود که پس معصومین (ع) هنری نکرده اند که معصوم بوده اند. چون طینتشان خالص بهشتی و علیینی است. اگر طینت ما نیز خالص علیینی بود ما نیز گناه نمی کردیم به تصریح خود معصوم در روایت. حال این مسأله را چطور باید حل کرد؟

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: عمده توجه به معنای طینت است که متوجه باشیم بعضی از انسان ها از نظر طینت و شخصیت عموماً امور الهی را انتخاب می کنند و شخصیتاً خود را در انتخاب های معنوی می پروراند با این که می توانند انتخاب های غیر الهی داشته باشند و اهل البیت «علیهم السلام» نمونه ی کامل چنین شخصیتی هستند به همین جهت عبادات طولانی دارند، زیرا می خواهند بهترین انتخاب را بکنند، در حالی که می توانستند غیر از این عمل کنند. حال آن انسان هایی که به این معنا به شخصیت اهل البیت «علیهم السلام» نزدیک اند از طینت آن ها برخوردارند. موفق باشید